

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 523

Warszawa, 17 czerwca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Janusza Kowalskiego.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Anna Baluch; (-) Barbara Bartuś; (-) Jacek Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Lidia Burzyńska; (-) Artur Chojecki; (-) Kazimierz Bogusław Choma; (-) Władysław Dajczak; (-) Przemysław Drabek; (-) Magdalena Filipek-Sobczak; (-) Anna Gembicka; (-) Zbigniew Hoffmann; (-) Fryderyk Sylwester Kapinos; (-) Janusz Kowalski; (-) Leonard Krasulski; (-) Anna Krupka; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Anna Kwiecień; (-) Sebastian Łukaszewicz; (-) Ewa Malik; (-) Marek Matuszewski; (-) Anna Milczanowska; (-) Daniel Milewski; (-) Jan Mosiński; (-) Jacek Osuch; (-) Marcin Porzucek; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Krzysztof Sobolewski; (-) Marek Suski; (-) Artur Szałabawka; (-) Krzysztof Szczucki; (-) Paweł Szrot; (-) Sylwester Tułajew; (-) Jan Warzecha; (-) Rafał Weber; (-) Teresa Wilk; (-) Agnieszka Wojciechowska van Heukelom; (-) Agata Wojtyszek; (-) Jarosław Zieliński; (-) Tomasz Zieliński.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

Art. 1. W ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2023 r. poz. 589 i 2029) po art. 97 dodaje się art. 97a i art. 97b w brzmieniu:

„Art. 97a. Krajowy ośrodek w terminie do dnia 30 września każdego roku sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu informację o całkowitej wielkości emisji z instalacji w roku poprzednim na podstawie raportów, o których mowa w art. 80 ust. 3 i art. 86 ust. 10, oraz decyzji określających szacunkową wielkość emisji, o których mowa w art. 87 ust. 5 i art. 88 ust. 2.

Art. 97b. Minister właściwy do spraw klimatu ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra, w terminie do dnia 31 października każdego roku, informacje o:

- 1) łącznej liczbie wydanych uprawnień do emisji dla instalacji – na podstawie informacji, o których mowa w art. 64b ust. 8 pkt 1–3,
- 2) łącznej liczbie uprawnień do emisji sprzedanych w drodze aukcji, o której mowa w art. 49 ust. 1,
- 3) całkowitej wielkości emisji z instalacji – na podstawie informacji o całkowitej wielkości emisji z instalacji
– w roku poprzednim.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2023 r. poz. 589 i 2029) przewiduje szereg obowiązków publikacyjnych po stronie ministra właściwego do spraw klimatu, które zwiększają przejrzystość funkcjonowania systemu EU ETS w Polsce. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami minister właściwy do spraw klimatu publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej m.in. informacje o:

- ostatecznej rocznej liczbie uprawnień do emisji,
- zmianach w wykazie instalacji, w tym o instalacjach powstałych w wyniku połączenia lub podziału, i przypadającej każdej z tych instalacji liczbie uprawnień do emisji,
- ostatecznej rocznej liczbie uprawnień do emisji przydzielonej instalacji,
- dostosowanej ostatecznej rocznej liczbie uprawnień do emisji dla instalacji ustalonej w następstwie dostosowania przydziału uprawnień do emisji,
- ostatecznej albo dostosowanej ostatecznej rocznej liczbie uprawnień do emisji dla instalacji wynikającej z oszacowania parametrów, o których mowa w art. 3 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1842 z dnia 31 października 2019 r. ustanawiającego zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do dalszych ustaleń dotyczących dostosowań przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji ze względu na zmiany w poziomie działalności (Dz. Urz. UE L 282 z 04.11.2019, str. 20, z późn. zm.),
- podmiotów objętych EU ETS, które w terminie nie dokonały rozliczenia wielkości emisji,
- zmienionej ostatecznej rocznej liczbie przydzielonych uprawnień do emisji.

Mimo to przewidziany w ustawie katalog obowiązków publikacyjnych wydaje się być niekompletny z tego względu, że o ile zapewnia on publikację danych o dość szczegółowym charakterze, to nie zapewnia równie łatwego dostępu do informacji ogólnych, ukazujących funkcjonowanie systemu EU ETS na poziomie całego kraju.

Z powyższego względu należy uznać, że obowiązki publikacyjne ministra właściwego do spraw klimatu należy uzupełnić przynajmniej o informacje o:

- 1) łącznej liczbie wydanych (bezpłatnych) uprawnień do emisji dla instalacji,
- 2) łącznej liczbie uprawnień do emisji sprzedanych w drodze aukcji,

3) całkowitej wielkości emisji z instalacji

– w danym roku.

W celu sporządzenia i przedstawienia informacji z pkt 1 i 2 minister właściwy do spraw klimatu wykorzysta dane, którymi już dysponuje. W celu umożliwienia ministrowi przygotowania i opublikowania informacji z punktu trzeciego będzie konieczne pozyskanie od Krajowego ośrodka bilansowania i zarządzania emisjami, pochodzącej z raportów na temat wielkości emisji, zbiorczej informacji o wielkości emisji w danym roku.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie jest objęty prawem UE.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom UE, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie będzie generował kosztów po stronie budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Wprowadzone rozwiązania zapewnią obywatelom informacje na poziomie zbiorczym (ogólnym w skali całego kraju) na temat:

- 1) łącznej liczby wydanych (bezpłatnych) uprawnień do emisji dla instalacji,
- 2) łącznej liczbie uprawnień do emisji sprzedanych w drodze aukcji,
- 3) całkowitej wielkości emisji z instalacji.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Warszawa, 27 czerwca 2024 r.

BEOS-WPEiM-1393/24

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS. 1120.287.2024

Data wpływu 28.06.2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W art. 1 projektu proponuje się znowelizowanie ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych¹, dalej jako „ustawa”. Zgodnie z proponowanym art. 97a ustawy krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami (dalej jako „krajowy ośrodek”), w terminie do dnia 30 września każdego roku ma sporządzać i przekazywać ministrowi właściwemu do spraw klimatu informację (dalej jako „minister”) o całkowitej wielkości emisji z instalacji w roku poprzednim na podstawie raportów, o których mowa w art. 80 ust. 3 i art. 86 ust. 10 ustawy, oraz decyzji określających szacunkową wielkość emisji, o których mowa w art. 87 ust. 5 i art. 88 ust. 2 ustawy. Zgodnie z proponowanym art. 97b ustawy minister ma ogłaszać w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu, w terminie do dnia 31 października każdego roku, dotyczące poprzedniego roku informacje o: 1) łącznej liczbie wydanych uprawnień do emisji dla instalacji – na podstawie informacji, o których mowa w art. 64b ust. 8 pkt 1-3 ustawy, 2) łącznej liczbie uprawnień do emisji sprzedanych w drodze aukcji, o której mowa w art. 49 ust. 1 ustawy, 3) całkowitej wielkości emisji z instalacji – na podstawie informacji o całkowitej wielkości emisji z instalacji.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 589, ze zm.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP5-KP.020.1667.2024

Data wpływu 28.06.2024

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Z uwagi na przedmiot projektu ustawy należy uwzględnić dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE², dalej jako „dyrektywa 2003/87/WE”.

Zgodnie z art. 1 akapitem pierwszym dyrektywy 2003/87/WE ustanawia ona system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii („EU ETS”) w celu wspierania zmniejszania emisji gazów cieplarnianych w efektywny pod względem kosztów oraz skuteczny gospodarczo sposób.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE Komisja przyjmuje akty wykonawcze dotyczące szczegółowych ustaleń w sprawie monitorowania i raportowania emisji.

Ponadto należy uwzględnić:

- rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012³, dalej jako „rozporządzenie 2018/2066”;
- rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/1842 z dnia 31 października 2019 r. ustanawiające zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do dalszych ustaleń dotyczących dostosowań przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji ze względu na zmiany w poziomie działalności⁴, dalej jako „rozporządzenie 2019/1842”;
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2830 z dnia 17 października 2023 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady przez ustanowienie przepisów dotyczących harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych⁵, dalej jako „rozporządzenie 2023/2830”.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt zakłada w art. 97a ustawy nałożenie na krajowy ośrodek obowiązku sporządzania i przekazywania ministrowi informacji o całkowitej wielkości

² Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2003, s. 32, ze zm.

³ Dz. Urz. UE L 334 z 31.12.2018, s. 1, ze zm.

⁴ Dz. Urz. UE L 282 z 4.11.2019, s. 20, ze zm.

⁵ Dz. Urz. UE L, 2023/2830, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2830/oj.

emisji z instalacji w roku poprzednim na podstawie sporządzanych przez operatora statku powietrznego albo prowadzącego instalację raportów na temat wielkości emisji (art. 80 ust. 3 ustawy) i poprawionych raportów na temat wielkości emisji (art. 86 ust. 10 ustawy) oraz decyzji określających szacunkową wielkość emisji wydawanych przez organ Inspekcji Ochrony Środowiska (art. 87 ust. 5 i art. 88 ust. 2⁶ ustawy). Z kolei na podstawie dodawanego art. 97b ustawy minister ma ogłaszać w BIP dotyczące poprzedniego roku informacje o: 1) łącznej liczbie wydanych uprawnień do emisji dla instalacji – na podstawie informacji, o których mowa w art. 64b ust. 8 pkt 1-3 ustawy⁷, 2) łącznej liczbie uprawnień do emisji sprzedanych w drodze aukcji, o której mowa w art. 49 ust. 1 ustawy⁸, 3) całkowitej wielkości emisji z instalacji – na podstawie informacji o całkowitej wielkości emisji z instalacji.

Nowelizowana ustawa wdraża w zakresie swojej regulacji dyrektywę 2003/87/WE oraz służy wykonaniu rozporządzenia 2018/2066, rozporządzenia 2019/1842 i rozporządzenia 2023/2830. Projekt dotyczy zatem obszaru objętego regulacją prawa UE. Proponowane art. 97a i art. 97b ustawy zakładają wprowadzenie obowiązków odpowiednio sporządzania i przekazywania ministrowi oraz publikowania w BIP zbiorczych informacji, opracowanych na podstawie informacji, które są zbierane w związku ze stosowaniem przepisów ustawy wdrażających wymienione wyżej akty prawa UE. Przykładowo, obowiązek sporządzania przez operatora statku powietrznego albo przez prowadzącego instalację raportów na temat wielkości emisji, o których mowa w art. 80 ust. 3 ustawy, wynika z art. 4 rozporządzenia 2018/2066, stanowiącego, że prowadzący instalacje i operatorzy statków powietrznych wykonują swoje obowiązki związane z monitorowaniem i raportowaniem w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE zgodnie z zasadami określonymi w art. 5-9 tego rozporządzenia. Nałożenie proponowanych w projekcie obowiązków sporządzania i przekazywania oraz publikowania zbiorczych informacji nie wynika z prawa UE, jednak nie jest z nim sprzeczne.

W konsekwencji można uznać, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem UE.

⁶ W projekcie wskazano art. 88 ust. 2 ustawy, jednak trzeba odnotować, że o tej decyzji jest mowa w ust. 3 tego artykułu.

⁷ Zgodnie z obowiązującym art. 64b ust. 8 ustawy minister właściwy do spraw klimatu ogłasza w BIP na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra, w odniesieniu do każdej instalacji, informację o: 1) ostatecznej rocznej liczbie uprawnień do emisji przydzielonej instalacji albo 2) dostosowanej ostatecznej rocznej liczbie uprawnień do emisji dla instalacji ustalonej w następstwie dostosowania przydziału uprawnień do emisji, o którym mowa w ust. 2, albo 3) ostatecznej albo dostosowanej ostatecznej rocznej liczbie uprawnień do emisji dla instalacji wynikającej z oszacowania parametrów, o których mowa w art. 3 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) 2019/1842.

⁸ Zgodnie z obowiązującym art. 49 ust. 1 ustawy liczbę uprawnień do emisji przeznaczonych do sprzedaży w drodze aukcji określa i ogłasza Komisja Europejska, zgodnie z art. 10 oraz art. 12 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1031/2010.

4. Konkluzja

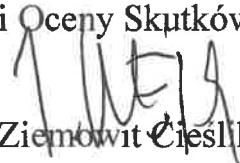
Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Tomasz Jaroszyński
naczelnik wydziału
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślak

Warszawa, 27 czerwca 2024 r.

BEOS-WPEiM-1394/24

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS. 1620.280.2024 (1)

Data wpływu 28.06.2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

W art. 1 projektu proponuje się znowelizowanie ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych¹, dalej jako „ustawa”. Zgodnie z proponowanym art. 97a ustawy krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami (dalej jako „krajowy ośrodek”), w terminie do dnia 30 września każdego roku ma sporządzać i przekazywać ministrowi właściwemu do spraw klimatu informację (dalej jako „minister”) o całkowitej wielkości emisji z instalacji w roku poprzednim na podstawie raportów, o których mowa w art. 80 ust. 3 i art. 86 ust. 10 ustawy, oraz decyzji określających szacunkową wielkość emisji, o których mowa w art. 87 ust. 5 i art. 88 ust. 2 ustawy. Zgodnie z proponowanym art. 97b ustawy minister ma ogłaszać w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu, w terminie do dnia 31 października każdego roku, dotyczące poprzedniego roku informacje o: 1) łącznej liczbie wydanych uprawnień do emisji dla instalacji – na podstawie informacji, o których mowa w art. 64b ust. 8 pkt 1-3 ustawy, 2) łącznej liczbie uprawnień do emisji sprzedanych w drodze aukcji, o której mowa w art. 49 ust. 1 ustawy, 3) całkowitej wielkości emisji z instalacji – na podstawie informacji o całkowitej wielkości emisji z instalacji.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-4P.020.166.5.2024
28.06.2024

Data wpływu

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 589, ze zm.

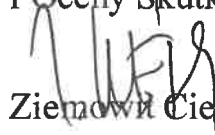
Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Tomasz Jaroszyński
naczelnik wydziału
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieřlik

Warszawa, 8 lipca 2024 r.

BEOS-WP/WOSR-1395/24

Pan Minister

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

SEKRETARIAT Z-OY SZEFACKOŚĆ

L.dz. DS. 1700.87.2024

Data wpływu 08.07.2024

Ocena skutków regulacji

zawartej w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (przed nadaniem numeru druku)¹

I. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy przewiduje nowelizację ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych² polegającą na dodaniu do ustawy art. 97a i art. 97b.

Celem proponowanych zmian jest rozszerzenie zakresu informacji przekazywanych ministrowi właściwemu do spraw klimatu przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (projektowany art. 97a), a także poszerzenie zakresu informacji publikowanych przez ministra właściwego do spraw klimatu w Biuletynie Informacji Publicznej (projektowany art. 97b).

II. Rekomendowane rozwiązanie (w tym planowane narzędzia interwencji) i oczekiwany efekt

Projekt przewiduje dodanie do ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych art. 97a, który nakłada na Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami obowiązek sporządzania i przekazywania ministrowi właściwemu do spraw klimatu informacji o całkowitej wielkości emisji z instalacji w roku

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SP-13P.020.166.8.2024
Data wpływu 09.07.2024

¹ Projekt ustawy znajduje się w wykazie projektów wniesionych, którym nie został nadany jeszcze numer druku sejmowego. Numer w wykazie: SH-020-162/24. Przedstawiciel wnioskodawcy: pos. Janusz Kowalski.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 589, ze zm., dalej również z: u.s.h.e.

poprzednim sporządzonej na podstawie raportów, o których mowa w art. 80 ust. 3 i art. 86 ust. 10 u.s.h.e., oraz decyzji określających szacunkową wielkość emisji, o których mowa w art. 87 ust. 5 i art. 88 ust. 2 u.s.h.e. Projekt przewiduje również dodanie do ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych art. 97b nakładającego na ministra właściwego do spraw klimatu obowiązek publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej następujących informacji o: 1) łącznej liczbie wydanych uprawnień do emisji dla instalacji – na podstawie informacji, o których mowa w art. 64b ust. 8 pkt 1-3 u.s.h.e., 2) łącznej liczbie wydanych uprawnień do emisji dla instalacji – na podstawie informacji, o których mowa w art. 64b ust. 8 pkt 1-3 u.s.h.e. oraz 3) całkowitej wielkości emisji z instalacji – na podstawie informacji o całkowitej wielkości emisji z instalacji (o czym mowa w projektowanym art. 97a). Wskazane informacje miałyby dotyczyć danych z roku poprzedniego.

Skutkiem dokonanej nowelizacji będzie zwiększenie obowiązków sprawozdawczych ciążących na Krajowym Ośrodku Bilansowania i Zarządzania Emisjami w postaci wymogu sporządzenia informacji o całkowitej wielkości emisji z instalacji w roku poprzednim, a także obowiązków informacyjnych ciążących na ministrze właściwym do spraw klimatu poprzez nałożenie obowiązku publikacji określonych danych w Biuletynie Informacji Publicznej.

Projekt ustawy był przedmiotem analiz Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu dotyczących zgodności z prawem Unii Europejskiej³. Omawiany projekt był także przedmiotem analizy BEOS w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu⁴.

Na marginesie należ wskazać, że projekt ustawy o identycznej treści został wniesiony do Sejmu, na podstawie przedłożenia rządowego, 11 grudnia 2023 r. W dniu 1 lutego br. projekt został wycofany przez wnioskodawców. Uzasadnienie przedmiotowego projektu ustawy również w przeważającej części pokrywa się z treścią uzasadnienia projektu rządowego⁵.

³ *Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski), opinia z 27 czerwca 2024 r., BEOS-WPEiM-1393/24.*

⁴ *Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu, opinia z 27 czerwca 2024 r., BEOS-WPEiM-1394/24.*

⁵ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=RPL&Id=RM-0610-133-23>.

III. Jak problem został rozwiązany w innych państwach, w szczególności państwach członkowskich OECD/UE?

Z przeprowadzonego przeglądu zagranicznych regulacji i danych statystycznych publikowanych na stronach internetowych ministerstw właściwych do spraw klimatu i agencji rządowych zajmujących się tą problematyką wynika, że nie publikuje się danych wskazanych w projekcie ustawy w formie wskazanej w tym projekcie.

Aby zidentyfikować zagraniczne rozwiązania stanowiące ekwiwalent interwencji prawnej zaproponowanej w projekcie ustawy (tj. wprowadzenie obowiązku informowania przez ministra właściwego do spraw klimatu o łącznej liczbie wydanych bezpłatnych uprawnień do emisji dla instalacji; o łącznej liczbie uprawnień do emisji sprzedanych na aukcji; o całkowitej wielkości emisji z instalacji), dokonano przeglądu uregulowań oraz publicznie udostępnionych danych statystycznych w czternastu państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Krajowe organy publikują rozmaite dane statystyczne dotyczące handlu uprawnieniami do emisji. Są one częściowe, wycinkowe (np. dotyczą ograniczonego bądź odległego terminu, dotyczą jednego zagadnienia spośród postulowanych w projekcie ustawy), są przedstawione w formie innej niż postulowana w projekcie ustawy (np. nie stanowią oficjalnego komunikatu ministra, lecz są przywołane w opracowaniu analitycznym przygotowanym przez instytucję badawczą) bądź dotyczą odmiennych zagadnień.

Jeśli chodzi o informacje statystyczne zbliżone do postulowanych w projekcie ustawy, to przykładowo w opracowaniu zamieszczonym na stronie internetowej holenderskiego Urzędu ds. Emisji⁶ znajduje się informacja o łącznej liczbie uprawnień do emisji sprzedanych na aukcji, a najnowsze dane obejmują rok 2022. Na stronie internetowej rządu Słowenii⁷ znajduje się zwięzły opis systemu handlu uprawnieniami do emisji zawierający m.in. informację o liczbie bezpłatnych uprawnień do emisji dla instalacji, jednak podano wartość jedynie za rok 2020. Na stronie internetowej

⁶ *Nederlandse Emissieautoriteit, Veilingmonitor 2022*, <https://www.emissieautoriteit.nl/onderwerpen/rapportages-en-cijfers-eu-ets/documenten/publicatie/2023/01/23/veilingmonitor-2022>.

⁷ *Republika Slovenija. Trgovanje s pravicami do emisije*, <https://www.gov.si teme/trgovanje-s-pravicami-do-emisije/>.

irlandzkiego Urzędu Ochrony Środowiska⁸ znajduje się wykaz instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji, jednak brak jest zbiorczej informacji ukazującej dane ogólnokrajowe w formie umożliwiającej porównania międzynarodowe. Podobny wykaz publikuje litewska Agencja ds. Środowiska.

IV. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proponowane rozwiązania będą oddziaływać na:

- 1) ministra właściwego do spraw klimatu w zakresie obowiązku publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej informacji za rok poprzedni na temat całkowitej wielkości emisji z instalacji, łącznej liczbie sprzedanych uprawnień do emisji, liczbie wydanych (bezpłatnych) uprawnień do emisji dla instalacji;
- 2) Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami w zakresie obowiązku przekazywania corocznie ministrowi właściwemu do spraw klimatu informacji na temat całkowitej emisji z instalacji objętych systemem EU ETS.

V. Informacje o zakresie, czasie trwania i wynikach konsultacji

Projekt ustawy nie zawiera informacji na temat poddania go konsultacjom społecznym.

Zgodnie z informacjami z Systemu Informacyjnego Sejmu, w dniu 21 czerwca 2024 r. Marszałek Sejmu skierował projekt do konsultacji (PG, NRA, KRRP, RDS i PROP).

VI. Wpływ na sektor finansów publicznych

Projekt nie będzie wywoływać skutków finansowych ani dla budżetu państwa, ani dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

VII. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Projekt ustawy nie będzie mieć wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. W szczególności projekt ustawy nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia

⁸ *Environmental Protection Agency. Access to current permits*, <https://www.epa.ie/our-services/licensing/climate-change/eu-emissions-trading-system/-emissions-trading-system---stationary-installations/access-to-current-permits/>.

działalności gospodarczej. Projektowane regulacje nie będą też miały wpływu na rozwój regionalny, rodzinę i gospodarstwa domowe.

VIII. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Skutkiem wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy będzie rozszerzenie obowiązków sprawozdawczych ciążących na Krajowym Ośrodku Bilansowania i Zarządzania Emisjami poprzez wprowadzenie wymogu przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw klimatu informacji o całkowitej wielkości emisji z instalacji w roku poprzednim. Zmiana obowiązków regulacyjnych nastąpi również po stronie ministra właściwego do spraw klimatu w postaci obowiązku publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej dodatkowych (wskazanych w projektowanym art. 97b) informacji.

IX. Wpływ na rynek pracy

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

X. Wpływ na pozostałe obszary

Projekt ustawy wpłynie na dalsze zwiększenie przejrzystości funkcjonowania systemu EU ETS w Polsce. Będzie pozytywnie oddziaływać na ułatwienie dostępu obywateli do informacji publicznej. Projektowane rozwiązania zapewnią bowiem obywatelom dodatkowo informacje na poziomie zbiorczym (w skali całego kraju) na temat: 1) łącznej liczby wydanych (bezpłatnych) uprawnień do emisji dla instalacji, 2) łącznej liczby uprawnień do emisji sprzedanych w drodze aukcji, 3) całkowitej wielkości emisji z instalacji. Zestawienie tych danych pozwala na lepsze zobrazowanie tzw. luki ETS, czyli bilansu między przydziałem bezpłatnych uprawnień, a rzeczywistą emisją CO₂ przez krajowe przedsiębiorstwa objęte systemem EU ETS w danym okresie. Przykładowo, w 2022 r. deficyt uprawnień do emisji w Polsce wyniósł 86 mln ton CO₂, a wydatki poniesione przez przedsiębiorstwa na zakup uprawnień za granicą wyniosły ok. 33 mld zł⁹.

⁹ Dane za: <https://wysokienapiecie.pl/80616-w-2022-polska-wyda-33-mld-zl>.

XI. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zgodnie z art. 2 projektu ustawy ma ona wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

XII. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Projekt ustawy nie zawiera informacji na temat planowanej ewaluacji.

Autorzy:

Ilona Szczepańska-Kulik (pkt I, II, V, VIII, XI, XII)

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

dr Kamila Sobieraj (pkt IV, VI, VII, IX, X)

specjalista ds. systemu gospodarczego

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Łukasz Żołądek (pkt III)

specjalista w Wydziale Oceny Skutków Regulacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślak